

Euroopa Ülemkogu

Brüssel, 11. detsember 2020
(OR. en)

EUCO 22/20

CO EUR 17
CONCL 8

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Teema:	Euroopa Ülemkogu kohtumine (10. ja 11. detsember 2020) – Järeldused

Delegatsioonidele edastatakse järeldused, mis Euroopa Ülemkogu võttis vastu eespool nimetatud kohtumisel.

Euroopa Ülemkogu avaldas austust 2. detsembril 2020 surnud endisele Prantsusmaa presidendile Valéry Giscard d'Estaingile. Ta oli Euroopa projekti liikumapanev jõud ja mängis tähtsat rolli Euroopa Ülemkogu loomisel.

I. MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTIK / EUROOPA LIIDU TAASTERAHASTU

1. Euroopa Ülemkogu tuletab meelde, et Euroopa Liit ning selle liikmesriigid ja institutsioonid on pühendunud aluslepingutes sätestatud liidu aluseks olevate väärtuste, sealhulgas õigusriigi edendamisele ja austamisele. Samuti tuletab ülemkogu meelde, et ELi lepingu artiklis 7 kehtestatakse menetlus ELi lepingu artikli 2 kohaste liidu väärtuste rikkumiste käsitlemiseks.
2. Eesmärgiga leida vastastikku rahuldav lahendus ja käsitleda mureküsimusi, mida on väljendatud seoses määruse eelnõuga, mis käsitleb üldist tingimuslikkuse korda liidu eelarve kaitsmiseks, konkreetsemalt seoses selle määruse kohaldamise viisiga, rõhutab Euroopa Ülemkogu, et määruse kohaldamisel tuleb täielikult järgida ELi lepingu artikli 4 lõiget 2, nimelt austada liikmesriikide rahvuslikku identiteeti, mis on omane nende poliitilistele ja põhiseaduslikele põhistruktuuridele, pädevuse andmise põhimõtet ning samuti objektiivsuse, mittediskrimineerimise ja liikmesriikide võrdse kohtlemise põhimõtet.

Euroopa Ülemkogu lepib kokku järgmises.

- a) Liidu eelarve kaitsmiseks mõeldud üldist tingimuslikkuse korda käsitleva määruse eesmärk on kaitsta liidu eelarvet, sealhulgas Euroopa Liidu taasterahastut, selle usaldusväärset finantsjuhtimist ja liidu finantshuve. Liidu eelarvet, sealhulgas Euroopa Liidu taasterahastut, tuleb kaitsta igasuguse pettuse, korrupsiooni ja huvide konflikti vastu.
- b) Määruse alusel tingimuslikkuse mehhanismi kohaldamine on objektiivne, õiglane, erapooletu ja faktidel põhinev, tagades nõuetekohase menetluse, mittediskrimineerimise ja liikmesriikide võrdse kohtlemise.

- c) Eesmärgiga tagada nende põhimõtete austamine kavatseb komisjon töötada välja ja võtta vastu suunised selle kohta, kuidas ta määrust kohaldab, sealhulgas oma hindamise läbiviimise metoodika. Sellised suunised töötatakse välja liikmesriikidega tihedalt konsulteerides. Kui seoses määrusega peaks esitatama tühistamishagi, võetakse suunised lõplikul kujul vastu pärast Euroopa Liidu Kohtu otsust, et lisada neisse kõik sellisest otsusest tulenevad asjakohased elemendid. Komisjoni president annab Euroopa Ülemkogule igakülgset teavet. Kuni nende suuniste lõplikul kujul vastuvõtmiseni ei esita komisjon määruse alusel ühtegi meetet.
- d) Mehhanismi kohaldamisel võetakse arvesse selle subsidiaarset olemust. Meetmete võtmist mehhanismi alusel kaalutakse üksnes siis, kui muud menetlused, mis on sätestatud liidu õiguses, sealhulgas ühissätete määruse, finantsmääruse või aluslepingutes ette nähtud rikkumismenetluste alusel, ei võimalda liidu eelarvet tulemuslikumalt kaitsta.
- e) Mehhanismi alusel võetavad meetmed peavad olema proportsionaalsed õigusriigi põhimõtte rikkumiste mõjuga liidu eelarve usaldusväärsele finantsjuhtimisele või liidu finantshuvidele ning põhjuslik seos selliste rikkumiste ja liidu finantshuvidete tulenevate negatiivsete tagajärgede vahel peab olema piisavalt otsene ja nõuetekohaselt tõendatud. Ainuüksi selle tuvastamisest, et õigusriigi põhimõtte rikkumine on aset leidnud, ei piisa mehhanismi käivitamiseks.
- f) Määruses sätestatud käivitavaid tegureid tuleb mõista ja kohaldada ühesuguste elementide lõpliku loeteluna ning see ei tohi olla avatud erinevat laadi teguritele või sündmustele. Määrus ei ole seotud üldiste puudustega.
- g) Igale menetluse ametlikule alustamisele eelneb põhjalik dialoog asjaomase liikmesriigiga, et anda talle võimalus olukorra parandamiseks.

- h) Komisjonil lasub täielik vastutus sõltumatult hinnata, kas meetmete vastuvõtmise tingimused on täidetud ning kas ta tugineb omaenda teabele või kolmandatelt isikutelt saadud teabele. Ta vastutab täielikult oma hinnangu aluseks oleva teabe ja leidude täpsuse ja asjakohasuse eest. Kui sellist teavet ja selliseid leide, olenemata nende päritolust, kasutatakse määruse kohaldamise eesmärgil, tagab komisjon, et nende asjakohasuse ja kasutamise kindlaksmääramisel lähtutakse eranditult määruse eesmärgist kaitsta liidu finantshuve.
 - i) Mehhanismi alusel vastu võetud meetmed vaadatakse asjaomase liikmesriigi algatusel või komisjoni poolt kiiresti läbi, tehes seda hiljemalt ühe aasta jooksul alates nende nõukogu poolt vastuvõtmisest. Kui komisjon otsustab mitte esitada ettepanekut meetmete lõpetamiseks, esitab ta oma otsuse põhjused ja teavitab nendest nõukogu istungil.
 - j) Kui asjaomane liikmesriik esitab määruse põhjenduses 26 nimetatud taotluse, võtab Euroopa Ülemkogu eesistuja selle küsimuse Euroopa Ülemkogu kohtumisel arutusele. Euroopa Ülemkogu püüab jõuda küsimuses ühisele seisukohale.
 - k) Määruse üle on peetud läbirääkimisi uue eelarvetsükli lahutamatu osana ja seetõttu hakatakse seda kohaldama alates 1. jaanuarist 2021 ning meetmeid kohaldatakse üksnes nende eelarveliste kulukohustuste suhtes, mis algavad uue mitmeaastase finantsraamistiku, sealhulgas Euroopa Liidu taasterahastu alusel.
3. Euroopa Ülemkogu tervitab komisjoni kavatsust võtta vastu avaldus, mis lisatakse määruse kohta otsuse tegemisel nõukogu istungi protokollile ja milles ta väljendab oma kohustust kohaldada eespool punktis 2 osutatud elemente, mis jäävad määruse kohaldamisel tema vastutusalasse.

4. Euroopa Ülemkogu lepib kokku, et eespool punktides 1–3 osutatud elemendid kujutavad endast asjakohast ja püsivat vastust väljendatud mureküsimustele, ilma et see piiraks ELi toimimise lepingu artikli 263 kohaseid liikmesriikide õigusi. Seda arvesse võttes kutsub ülemkogu Euroopa Parlamenti ja nõukogu üles astuma viivitamatult vajalikke samme, et võtta vastu asjakohastest õigusaktidest, sealhulgas mitmeaastase finantsraamistiku määrusest ja omavahendite otsusest koosnev kogu pakett. Liikmesriigid teevad kõik endast oleneva, et kiita omavahendite otsus kooskõlas oma vastavate põhiseadusest tulenevate nõuetega heaks, nii et otsus saaks kiiresti jõustuda.

II. COVID-19

5. Euroopa Ülemkogu tervitab hiljutisi positiivseid teateid tõhusate COVID-19 vastaste vaktsiinide väljatöötamise kohta ja eelostulepingute sõlmimist komisjoni poolt.
6. Vaktsiinide saabumine ei tähenda aga, et pandeemia on lõppenud. Kuigi kõikide tehtud märkimisväärsed jõupingutused hakkavad tulemusi andma, on epidemioloogiline olukord Euroopas endiselt murettekitav. Seetõttu peame viiruse leviku tõkestamiseks edasi pingutama, et hoida ära uued nakkuslained.
7. Euroopa Ülemkogu tervitab seni ELi tasandil tehtud jõupingutuste koordineerimist ja pühendub selle koordineerimise tugevdamisele, eelkõige valmistudes piirangute järkjärguliseks kaotamiseks ja tavapärase reisimise taastamiseks, sealhulgas piiriülese turismi puhul, kui sanitaarolukord seda võimaldab. Ülemkogu lepib kokku selles, et vaja on tõhustada kogemuste ja tulevikuplaanide jagamist. Tuginedes viimastel nädalatel tehtud tööle, kutsub ülemkogu komisjoni üles esitama nõukogu soovitusel ettepaneku, mis käsitleb ühist raamistikku antigeeni kiirtestide kohta ja testitulemuste vastastikuse tunnustamise kohta. Samuti tuleks välja töötada koordineeritud lähenemine vaktsineerimistõenditele.

8. Euroopa Ülemkogu rõhutab, kui tähtis on teha ettevalmistusi vaktsiinide õigeaegseks kasutuselevõtuks ja jaotamiseks, sealhulgas töötada välja riiklikud vaksineerimisstrateegiad, millega tagatakse, et vaktsiinid tehakse ELis inimestele aegsasti ja koordineeritult kättesaadavaks. Oluline on anda vaktsiinide kohta selget faktilist teavet ja võidelda desinformatsiooni vastu.
9. Vaksineerimist tuleks käsitada ülemaailmse avaliku hüvena. EL jätkab oma jõupingutusi, et panustada rahvusvahelisel tasandil pandeemiale reageerimisse, sealhulgas COVAXi mehhanismi kaudu, mille eesmärk on tagada kõikidele taskukohane ja õiglane juurdepääs vaktsiinidele.
10. Euroopa Ülemkogu rõhutab vajadust jätkata tööd, et suurendada vastupanuvõimet tervishoiuvaldkonnas, sealhulgas liikudes edasi terviseliitu käsitlevate ettepanekutega ja kasutades täielikult ära terviseandmete potentsiaali Euroopas.
11. Võimalike tulevaste pandeemiate paremaks prognoosimiseks ja ohjamiseks, võttes arvesse käimasolevaid hindamisi, sealhulgas rahvusvaheliste tervise-eeskirjade hindamist, edendab EL viise rahvusvahelise koostöö tugevdamiseks, sealhulgas võimaliku rahvusvahelise pandeemiaid käsitleva lepingu kaudu Maailma Terviseorganisatsiooni raames, mis on rahvusvahelise tervishoiualase koostöö keskmes.

III. KLIIMAMUUTUSED

12. Selleks et saavutada eesmärk muuta EL 2050. aastaks kliimanetraalseks kooskõlas Pariisi kokkuleppe eesmärkidega, peab EL suurendama oma ambitsiooni eelseisvaks kümnendiks ning ajakohastama oma kliima- ja energiapoliitika raamistikku. Sel eesmärgil kinnitab Euroopa Ülemkogu ELi siduva eesmärgi, mis näeb ette liidus 2030. aastaks kasvuhoonegaaside vähemalt 55% netovähendamise võrreldes 1990. aasta tasemega. Ülemkogu kutsub kaasseadusandjaid üles kajastama seda uut eesmärki Euroopa kliimaseaduse ettepanekus ja võtma selle ettepaneku kiiresti vastu.

13. Suurendame oma kliimaeesmärke viisil, mis hoogustab kestlikku majanduskasvu, loob töökohti, toob ELi kodanikele tervise- ja keskkonnaalast kasu ning aitab keskkonnahoidlike tehnoloogiate innovatsiooni edendamise kaudu suurendada ELi majanduse pikaajalist ülemaailmset konkurentsivõimet.
14. EL saavutab need eesmärgid ühiselt võimalikult kulutõhusal viisil. Selles jõupingutuses osalevad kõik liikmesriigid, võttes arvesse õiglus- ja solidaarsuskaalutlusi ning seejuures kedagi kõrvale jätmata. Uus 2030. aasta eesmärk tuleb saavutada viisil, mis säilitab ELi konkurentsivõime ning võtab arvesse liikmesriikide, sealhulgas saartel asuvate liikmesriikide ja saarte, erinevaid lähtepositsioone, konkreetseid riiklikke olusid ning heitkoguste vähendamise potentsiaali, samuti tehtud jõupingutusi. Euroopa Ülemkogu tunnistab vajadust tagada energiaühendused, energiajulgeoleku kõikidele liikmesriikidele ning taskukohase hinnaga energia kodumajapidamistele ja ettevõtetele, ning austada liikmesriikide õigust määrata kindlaks oma energiaallikate jaotus ja valida kõige sobivamad tehnoloogiad, sealhulgas sellised üleminekutehnoloogiad nagu gaasitehnoloogia, et saavutada ühiselt 2030. aasta kliimaeesmärk.
15. Sellest suuremast ambitsioonikusest tulenevate märkimisväärsete investeerimisvajaduste rahuldamiseks tuleb kaasata avaliku sektori rahalised vahendid ja erakapital. Majanduslik vastus koroonaviiruse kriisile annab võimaluse kiirendada meie majanduste kestlikku ümberkujundamist ja kaasajastamist ning saavutada konkurentsieelis. Meie kliimaeesmärkide saavutamiseks tuleb kasutada parimal viisil mitmeaastase finantsraamistiku / Euroopa Liidu taasterahastu paketti, sealhulgas õiglase ülemineku mehhanismi. Nagu 2020. aasta juulis kokku lepitud, peavoolustatakse kliimameetmed mitmeaastase finantsraamistiku ja Euroopa Liidu taasterahastu alusel rahastatavatesse poliitikatesse ja programmidesse. Mitmeaastase finantsraamistiku ja Euroopa Liidu taasterahastu kohaste kulutuste kogusumma suhtes kokku kohaldatakse vähemalt 30% suurust üldist kliimaeesmärki ning seda kajastatakse valdkondlikes õigusaktides seatud asjakohastes eesmärkides.

16. EL peaks edendama keskkonnahoidliku rahastamise ühiste ülemaailmsete standardite väljatöötamist. Euroopa Ülemkogu kutsub komisjoni üles esitama hiljemalt 2021. aasta juuniks seadusandliku ettepaneku ELi roheliste võlakirjade standardi kohta. Samuti tervitab ülemkogu EIP grupi kliimapanga tegevuskava 2021–2025, mis aitab EIP grupil täita lubadust teha 2030. aastaks kliima- ja keskkonnainvesteeringuteks kättesaadavaks 1 triljon eurot.
17. Euroopa Ülemkogu palub komisjonil hinnata, kuidas saaksid kõik majandussektorid kõige paremini kaasa aidata 2030. aasta eesmärgi saavutamisele, ning esitada vajalikud ettepanekud koos põhjaliku analüüsiga liikmesriikide tasandil avalduva keskkonnavalase, majandusliku ja sotsiaalse mõju kohta, võttes arvesse riiklikke energia- ja kliimakavasid ja vaadates üle olemasoleva paindlikkuse. Eelkõige palutakse komisjonil, võttes arvesse punktis 14 esitatud põhimõtteid:
 - uurida viise, kuidas tugevdada heitkogustega kauplemise süsteemi, eelkõige CO₂ heite maksustamise poliitikat, säilitades samas selle terviklikkuse ning võttes arvesse vajadust tegeleda jaotusprobleemide ja energiaostuvõimetusega.
 - esitada ettepanekud meetmete kohta, mis võimaldavad energiamahukatel tööstusharudel arendada ja kasutusele võtta innovatiivseid kliimanetraalseid tehnoloogiaid, säilitades samas oma tööstusliku konkurentsivõime;
 - esitada ettepanek piiril kohaldatava süsinikdioksiidi kohandusmehhanismi kohta, et tagada ELi poliitikavaldkondade keskkonnavalane terviklikkus ja vältida süsinikdioksiidi leket WTO nõuetele vastaval viisil;
 - Käsitleda mureküsimusi, mis on tõstatatud seoses jõupingutuste jaotusega, õiglusega ja kulutõhususega, metsanduse ja maakasutusega ning nende sektorite suurenevate heitkoguste ja vähenevate kasvuhoonegaaside sidujatega, mida põhjustab kliimamuutuste kahjulik mõju.
18. Tulevase seadusandluse osana käsitletakse moderniseerimisfondist toetusesaajate tasakaalustamatuse probleemi, mis on seotud sellega, et toetusesaajad ei saa tulu, mis oleks võrdväärne kuludega, mida teevad heitkogustega kauplemise süsteemiga hõlmatud käitised nendes liikmesriikides.

19. Euroopa Ülemkogu käsitleb seda küsimuse uuesti ja võtab vastu täiendavad suunised aegsasti enne seda, kui komisjon esitab oma ettepanekud. Sellega seoses käsitletakse jõupingutuste jagamise määruse tulevikku.
20. ELi riiklikult kindlaksmääratud panust ajakohastatakse vastavalt uuele siduvale eesmärgile ja see esitatakse ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni sekretariaadile aasta lõpuks. Raamkonventsiooni osaliste konverentsi 26. istungjärgu eel kordab Euroopa Ülemkogu, et kliimamuutuste edukaks käsitlemiseks on väga oluline rahvusvaheline koostöö. Ülemkogu kutsub kõiki teisi osalisi, eelkõige suuremaid majandusriike, üles esitama oma ambitsioonikad eesmärgid ja poliitikameetmed. Ülemkogu rõhutab aktiivse Euroopa kliimadiplomaatia kaudu võetavate tugevate kooskõlastatud meetmete tähtsust.
21. EL tagab, et tema kaubanduspoliitika ja kaubanduslepingud on kooskõlas tema kliimaeesmärkidega.
22. Euroopa Ülemkogu jääb ootama elurikkuse kaitseks tehtavate rahvusvaheliste jõupingutuste suurendamist enne bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste konverentsi 15. istungjärku, mis toimub järgmisel aastal Hiinas.

IV. JULGEOLEK

23. Euroopa Ülemkogu mõistab kindlalt hukka hiljutised terrorirünnakud kogu Euroopas. Ülemkogu avaldab sügavat kaastunnet ohvrite perekondadele ja sõpradele ning on solidaarne Austria, Saksamaa ja Prantsusmaa rahvaga. Ülemkogu rõhutab, kui tähtis on toetada terroriaktide ohvreid ja täielikult rakendada asjakohased ELi direktiivid. Me oleme radikaliseerumise, terrorismi ja vägivaldse äärmusluse vastases võitluses ühtsed. Seistes silmitsi nende rünnakutega põhiõiguste ja -vabaduste vastu, toetab EL ühiseid väärtusi, mis on meie pluralistlike ühiskondade aluseks, ning jätkab nende kaitsmiseks kindlameelselt ühiste jõupingutuste tegemist. Sellega seoses on oluline täielikult rakendada olemasolevad otsused. Euroopa Ülemkogu tervitab samuti komisjoni esitatud ELi uut terrorismivastase võitluse tegevuskava ning kutsub üles selle osas tööd jätkama. Ülemkogu kinnitab taas ELi terrorismivastase võitluse koordinaatori rolli.

24. Euroopa Ülemkogu mõistab hukka kõik väljendus-, usu- ja veendumusvabaduse vastu suunatud rünnakud, sealhulgas antisemitismi, rassismi ja ksenofoobia, ning rõhutab, kui oluline on võidelda vihkamisele ja vägivaldale õhutamise ning sallimatuse vastu. Euroopa Ülemkogu väljendab heameelt, et vastu võeti nõukogu avaldus, mis käsitleb antisemitismivastase võitluse integreerimist kõikidesse poliitikavaldkondadesse.
25. Väga oluline on ennetada radikaliseerumist ning tegeleda terrorismi ja vägivaldset äärmuslust toetavate ideoloogiatega, sealhulgas internetis. Euroopa Ülemkogu kutsub üles tegema järgmist:
- tõhustada võitlust ebaseadusliku veebisisu vastu. Sellega seoses jääb nõukogu ootama komisjoni ambitsioonikat ettepanekut suurendada digiteenuste õigusakti raames digiplatvormide vastutust;
 - võtta kiiresti vastu terroristliku veebisisu levitamist käsitlev ettepanek;
 - tagada, et usuõpetus ja -koolitus on kooskõlas Euroopa põhiõiguste ja -väärtustega, ning käsitleda riiklike kodanikuühiskonna- ja usuorganisatsioonide mõjutamist välisriikidest, mis toimub läbipaistmatu rahastamise kaudu;
 - toetada algatusi äärmuslike ideoloogiate leviku paremaks mõistmiseks. Tuleb edendada kogu Euroopat hõlmavat ulatuslikku teaduslike teadmiste, teadusuuringute ja eksperditeadmiste vahetust.
26. On väga oluline, et õiguskaitse- ja kohtuasutused saaksid kasutada oma seaduslikke volitusi nii internetis kui ka väljaspool seda, et võidelda raskete kuritegude vastu. Euroopa Ülemkogu rõhutab vajadust jätkata tööd seoses andmete säilitamisega, mis on vajalik raskete kuritegude vastu võitlemiseks, võttes arvesse Euroopa Kohtu hiljutist kohtupraktikat ning austades täielikult põhiõigusi ja -vabadusi.
27. Selleks et veelgi enam toetada õiguskaitset kogu ELis ja Schengeni ala nõuetekohast toimimist, tuleks oluliselt kiirendada kokkulepitud meetmete rakendamist ning tugevdada politsei- ja õiguslast koostööd ja koordineerimist.

28. Euroopa Ülemkogu:

- kutsub liikmesriike üles suurendama jõupingutusi, et kasutada täiel määral ära Euroopa andmebaase ja infosüsteeme, eelkõige seoses andmebaasidesse asjakohaste andmete sisestamisega isikute kohta, kes konkreetsete liikmesriikide hinnangul kujutavad tõsist ohtu seoses terrorismi või vägivaldse äärmuslusega, sealhulgas terroristidest välisvõitlejate kohta;
- rõhutab, kui oluline on tagada, et kõiki liidu välispiire ületavaid isikuid kontrollitakse asjakohastes andmebaasides, nagu on nõutud asjaomastes ELi õigusaktides;
- palub kaasseadusandjatel vaadata läbi ettepaneku Europoli volituste tugevdamise kohta, et see kiiresti vastu võtta;
- rõhutab politsei- ja õiguslase koostöö üldist tähtsust kõigis selle aspektides.

V. **VÄLISSUHTED**

Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide suhted

29. Euroopa Ülemkogu pidas pärast Ameerika Ühendriikides toimunud valimisi arutelu ELi ja USA suhete üle. Ülemkogu rõhutas ühistel huvidel ja väärtustel põhineva tugeva strateegilise Atlandi-ülese partnerluse tähtsust. See on eriti oluline, arvestades vajadust tegeleda pakiliste ülemaailmsete probleemidega. EL jääb ootama koostööd Ameerika Ühendriikidega, eelkõige selleks, et tugevdada ülemaailmset reageerimist COVID-19 pandeemia vastasele võitlusele, võidelda kliimamuutustega, tõhustada majanduse taastumist, teha koostööd digitaal- ja tehnoloogiaküsimustes, tugevdada vastastikust kaubandust, lahendada kaubandusvaidlusi, reformida WTOd ja edendada mitmepoolsust ning rahu ja julgeolekut. Oleme valmis arutama ühiseid prioriteete Ameerika Ühendriikide uue presidendiga.

Vahemere idaosas

30. Euroopa Ülemkogu pöördus tagasi oma 1.–2. oktoobri 2020. aasta järelduste juurde, milles käsitleti Euroopa Liidu suhteid Türgiga, võttes arvesse olukorda Vahemere idaosas. Kahjuks on Türgi võtnud ühepoolseid meetmeid ja teinud provokatsioone ning hoogustanud oma retoorikat ELi, ELi liikmesriikide ja Euroopa juhtide vastu. Türgi jätkab endiselt ühepoolset ja provokatiivset tegevust Vahemere idaosas, sealhulgas Küprose majandusvööndis. Euroopa Ülemkogu võtab teadmiseks Türgi laeva Oruç Reis lahkumise ja nõuab pingete püsivat leevendamist, mis võimaldab kiiresti taastada Kreeka ja Türgi vahelised otsekõnelused seoses uurimistegevusega ja neid kõnelusi sujuvalt jätkata.
31. Euroopa Ülemkogu kinnitab taas ELi strateegilist huvi arendada Türgiga koostööl põhinevaid ja vastastikku kasulikke suhteid. Jätkuvalt on päevakorras ELi ja Türgi positiivse tegevuskava pakkumine, eeldusel et Türgi näitab valmisolekut edendada tõelist partnerlust liidu ja selle liikmesriikidega ning lahendada erimeelsused dialoogi kaudu ja kooskõlas rahvusvahelise õigusega. Selline tegevuskava võiks hõlmata majanduse ja kaubanduse, inimestevaheliste kontaktide, kõrgetasemeliste dialoogide ja jätkuva rändealase koostöö valdkondi. Euroopa Ülemkogu rõhutab, kui oluline on hoida ELi ja Türgi vahelised suhtluskanalid avatuna. EL on samuti valmis jätkama rahalise abi andmist Süüria pagulastele ja vastuvõtivatele kogukondadele Türgis ning tegema koostööd kõigi liikmesriikide suunaliste rändevoogude vastutustundlikul haldamisel ning jõupingutuste suurendamisel võitluses rändajate ebaseaduslikult üle piiri toimetajate võrgustike vastu.
32. Tuletades meelde Euroopa Ülemkogu 1.–2. oktoobri 2020. aasta järeldusi, on EL jätkuvalt pühendunud enda ja oma liikmesriikide huvide kaitsmisele ning piirkondliku stabiilsuse tagamisele. Sellega seoses Euroopa Ülemkogu:
- kutsub nõukogu üles võtma vastu täiendavad kanded oma 11. novembri 2019. aasta otsuse alusel, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Türgi ebaseadusliku puurimistegevusega Vahemere idaosas;

- kutsub kõrget esindajat ja komisjoni üles esitama aruande, mis käsitleb ELi ja Türgi poliitiliste, majandus- ja kaubandussuhete hetkeseisu ning vahendeid ja võimalusi edasiliikumiseks, sealhulgas eespool nimetatud otsuse kohaldamisala laiendamiseks, ning mida arutatakse hiljemalt 2021. aasta märtsi Euroopa Ülemkogu kohtumisel.
- 33. Euroopa Ülemkogu mõistab hukka Türgi ühepoolsed sammud Varoshas ning kutsub üles täielikult austama ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone 550 ja 789. Euroopa Ülemkogu toetab ÜRO egiidi all toimuvate läbirääkimiste kiiret jätkamist ja on endiselt täielikult pühendunud Küprose probleemile kõikehõlmava lahenduse leidmisele ÜRO raames ja kooskõlas asjaomaste ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonidega, ning kooskõlas ELi aluspõhimõtetega. Ülemkogu ootab sama Türgilt. Euroopa Ülemkogu lepib kokku, et ÜRO peasekretäri egiidi all toimuvate läbirääkimiste jätkamisel nimetab EL esindaja ÜRO heade teenete missiooni juurde.
- 34. Euroopa Ülemkogu palub kõrgel esindajal liikuda edasi Vahemere idaosa käsitleva mitmepoolse konverentsi ettepanekuga.
- 35. EL püüab kooskõlastada Türgit ja Vahemere idaosa olukorda puudutavaid küsimusi Ameerika Ühendriikidega.

Lõunanaabrus

- 36. Demokraatlik, stabiilsem, keskkonnahoidlikum ja jõukam lõunanaabrus on ELi strateegiline prioriteet. Kaksikümmend viis aastat pärast Barcelona protsessi käivitamist oleme kindlalt otsustanud selle ühisel geograafial ja ajalool põhineva strateegilise partnerluse taaskäivitada, seda tugevdada ja arendada.
- 37. Me tahame ühiselt võidelda COVID-19 pandeemia vastu, tugevdada meie majanduste ja ühiskondade vastupanuvõimet, säilitada meie kollektiivse julgeoleku, käsitleda liikuvuse ja rände väljakutset ning pakkuda väljavaateid noortele Vahemere mõlemal kaldal.

38. Töös juhindutakse strateegilisest tegevuskavast 2019–2024 ja meie naabruspoliitika peamistest põhimõtetest ning seda toetatakse kõigi meie vahendite tulemusliku kasutamisega. Me töötame välja uue Vahemere piirkonna tegevuskava, mis põhineb ühistel prioriteetidel ning keskendub konkreetsetele Vahemere piirkonna reageeringutele ja tihedale koostööle sellistes valdkondades nagu keskkond, ühenduvus, haridus ja kultuur ning loodusvarad. Sellega seoses on väga oluline tugevdada kodanikuühiskonna rolli.
39. Euroopa Ülemkogu jääb ootama komisjoni ja kõrge esindaja tulevast ühisteatist uuendatud partnerluse kohta lõunanaabrusega. Viimane peaks põhinema täiustatud ja süvendatud poliitilisel dialoogil kogu Vahemere piirkonnas ja viima tugevdatud koostööni, et lahendada ühiseid probleeme ja kasutada ära ühiseid võimalusi.
40. Eelkõige Liibüa puhul kutsub Euroopa Ülemkogu kõiki osapooli üles tegutsema kooskõlas Berliini protsessi põhimõtetega. EL tuletab meelde pakkumist toetada Liibüa rannikuvalvet koolituse ja järelevalve ning varustuse ja laevade pakkumise kaudu, tehes seda kooskõlas rahvusvahelise õigusega, sealhulgas rahvusvahelise humanitaarõigusega. EL kutsub üles viivitamatult vabastama Itaalia kalurid, kes on alates septembri algusest olnud ilma kohtumenetluseta vahi all.

Ostrovets

41. Euroopa Ülemkogu rõhutab Valgevene Ostrovetsi tuumajaama tuumaohutuse tagamise tähtsust ning kutsub komisjoni üles uurima võimalikke meetmeid, mis takistavad kaubanduslikul eesmärgil elektrienergia importimist kolmandate riikide tuumarajatistest, mis ei vasta ELi tunnustatud ohutustasemetele.

Kogu maailmas rakendatav inimõiguste rikkujate vastane ELi sanktsioonirežiim

42. Euroopa Ülemkogu tervitab kogu maailmas rakendatava inimõiguste rikkujate vastase ELi sanktsioonirežiimi vastuvõtmist nõukogu poolt.